

2024-09-13 Nr. NV-2426

VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTAI Nr.: TAP-24-1133(2); TAP-24-1132(2); TAIS-24-11797(3); TAIS-24-11795(3)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. VASARIO 10 D. NUTARIMO NR. 152 „DĖL PACIENTŲ SVEIKATAI PADARYTOS ŽALOS NUSTATYMO KOMISIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (Projektas – Nr. 1) IR VYRIAUSYBĖS 2020 M. SAUSIO 8 D. NUTARIMO NR. 3 „DĖL TURTINĖS IR NETURTINĖS ŽALOS, ATSIKADUSIOS DĖL PACIENTO SVEIKATAI PADARYTOS ŽALOS, ATLYGINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (Projektas – Nr. 2) PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2024-07-31	Sveikatos apsaugos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-09-03	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projektai parengti:

- įgyvendinant 2024 m. birželio 25 d. priimtus Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimus (toliau – Įstatymas), kuriais, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo 2024-01-24 nutarimą, numatyta, kad dėl paciento mirties patyrę neturtinę žalą, teisę į tokios žalos atlyginimą šio įstatymo nustatyta tvarka, turi visi asmenys, kuriuos su pacientu siejo ypač artimas ir glaudus ryšys;
- siekiant suderinti Įstatyme numatytą Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos (toliau – Komisija) narių ir ekspertų bei kitų sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių išvadą Komisijai (toliau kartu – ekspertai) darbo apmokėjimą su Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymu.

Komisija sudaroma ketveriems metams iš 7 nepriekaištingos reputacijos asmenų, atitinkančių Įstatyme nustatytus reikalavimus. Tas pats asmuo Komisijos nariu gali būti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. 2 Komisijos nariai turi būti pacientų teisėms atstovaujančių nevyriausybinų organizacijų deleguoti atstovai, 3 – sveikatos priežiūros specialistų nevyriausybinių organizacijų deleguoti atstovai ir 2 – Sveikatos apsaugos ministerijos ir (ar) sveikatos apsaugos ministro įgaliotos institucijos deleguoti atstovai. 2023 m. įvyko 26 Komisijos posėdžiai, juose nagrinėti 285 pareiškėjų prašymai. 2023 m. Komisija priėmė 251 sprendimą dėl 283 skųstų asmens sveikatos priežiūros įstaigų. Priimti 75 teigiami sprendimai, kuriais nustatyta žala 82 skųstose asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Dėl 36 (2024-03-01 datai) Komisijos priimtų sprendimų 2023 m., pareiškėjai arba jų skųstos asmens sveikatos priežiūros įstaigos kreipėsi į bendrosios kompetencijos teismą¹.

PROBLEMAS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma:

- papildyti Projekto Nr. 1 preambulę nuoroda į Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 12 straipsnio 2 dalį;
- patikslinti, kad su Komisijos nariais sudaromos atlygintinų paslaugų teikimo sutartys, pagal kurias Komisijos nariams (įskaitant valstybės tarnautojus) būtų apmokama už veiklą Komisijoje. Darbo apmokėjimo įstatyme nurodyta, kad šis įstatymas netaikomas komisijų nariams – valstybės tarnautojams, jeigu komisijų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nenurodyta, kad jų darbas apmokamas šio įstatymo nustatyta tvarka. Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme nurodyta, kad Komisijos nariams atlygis už darbą mokamas Darbo apmokėjimo įstatyme nustatyta tvarka;
- atsakyti išvardinimo, kas teikia prašymą dėl turtinės ir (ar) neturtinės žalos, atsiradusios dėl paciento sveikatai padarytos žalos, atlyginimo (toliau – prašymas), nes teisę gauti žalos atlyginimą turintys asmenys nurodyti įstatyme.

¹ Šaltinis: Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos 2023 m. veiklos ataskaita.
<https://sam.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/4/huoViGB1fyE.pdf>

TEISĖS AKTO PROJEKTŲ DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

IGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Projektų įgyvendinimo mechanizmas aiškus, pasirengimo nereikės. Vadovaujantis Konstitucinio teismo 72 straipsniu ir KT nutarimu, Komisija jau nuo 2024 m. sausio 24 d. privalo priimti visų asmenų, kuriuos su pacientu siejo ypač artimas ir glaudus ryšys, prašymus.

Įgyvendinant projektus, Komisijos narių atlygiui mokėti iš Valstybinės ligonių kasos administruojamos sąskaitos, kurioje kaupiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokos žalai, atsiradusiai dėl paciento sveikatai padarytos žalos, atlyginti, papildomai gali reikėti iki 22,3 tūkst. eurų. Per 2023 metus Komisijos nariams ir ekspertams iš šios sąskaitos išmokėta apie 113 tūkst. Eur².

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMAS

Projektai derinti su Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansų ministerija, Valstybine ligonių kasa, Valstybine akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba ir Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba. Projektai patikslinti pagal Teisingumo ministerijos pastabas, Valstybinės ligonių kasos pastabos suderintos darbo tvarka.

Projektai svarstyti 2024 m. rugsėjo 3 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (konkretų Komisijos narių atlygio dydį paliekant nustatytą Komisijos nuostatuose (tuo pačiu lygmeniu (teisės aktu) kaip Komisijos atlygio mokėjimo tvarka) ir Socialinės politikos grupės (dėl lėšų poreikio) pateiktus pasiūlymus. Patikslinimai su Vyriausybės kanceliarija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija suderinti darbo tvarka.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Eglė Neciunskienė

Socialinės politikos grupės vadovė

² Šaltinis: Sąskaitos, kurioje kaupiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokos žalai, atsiradusiai dėl paciento sveikatai padarytos žalos, atlyginti 2023 m. veiklos ataskaita. <https://ligoniukasa.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/3/3Lzw5lPqXWI.pdf>